ՆՈՒՄԷՐՈ 1626 — 1883 ՅՈՒՆՎԱՐ 14 ՇՈՒՐԱՆ — ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԻՆՉ.

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՓԵՄԵՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲԱԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՀԱՄԻ ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՑԱԹԼԱՐԸ

Մէջիտիէ 20 գրուշան

ՍԹԱՄՊՈԼ ԻԶԻՒՆ

Կամ սէնէլիք . . . . . 180 գրշ.
Ալիք պալէդ . . . . . 90 »
Իւշ պալէդ . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻԶԻՒՆ

Բոսֆոր իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Կամ սէնէլիք . . . . . 220 գրշ.
Ալիք պալէդ . . . . . 110 »

30 ԲԱՐԱ.

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՑԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէյէ . . 5 գրշ.
Գիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 2 »

ԻԼԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ուզմուրը սարֆիյատլարէ այիտ իլանաթ.

2 վէ 3 գիւնճիւ սահիֆէյէրէ . . 6 գրշ.
Գիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »

Զիյատէ միւտէթ իչիւն իլանաթա այրը բագարլըգ օլուր։

Մէվատտար նամիյա տայիր պէնալէր մէճմուէնէ գասդուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իստէ օլունմայաճագ տըր։

30 ԲԱՐԱ.

Իսարէխանէի վէ մաթպասար, Սթամպօլտա Գապը Ալի ճատտէսինտէ Էսկի Գապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 3ատ տիր։ — Կազէթանըն ումուրը իսարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քէտիֆիյէի մէվատտա, հագգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիմսի, քէտիֆիյէի մէքէաթիյլին տախի անրն համընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իստէր։

ԿԻՈՆԼԻԻՔ ՀԱՎԱՏԻՒ

Խարիճիյէ միւսթէշարը Տատեան Յարութիւն էֆէնտի հագրէթլերի՝ Մապէյն պաշ քիմապէթինտէն վարիտ օլան պիր թէզքէրէի մախսուսէ իլէ ատիւն ագշամ սաաթ 11 բատտէլէրինտէ Մապէյնե ճէլպ պույրուլմուշ տըր։

—

Կէչէն բաղար էրթէսի կիւնիւ Գարատաղտան Գապը Ալիյէ միւրաճաաթ իստէն եէնի խապէրլէր պիւպիւթիւն մաթլուպ սուրէթտէ պուլունմամըշլար տըր։ Իբի հիւքիմէթլէր պէյնինտէ միւզաքէրաթճա պազը միւմանաաթա օղրանըլմամըշ իսէ տէ, Արնավուտլար իլէ Գարատաղլըլար պէյնինտէ միւտարէպէլէր վուգուս պուլմուշ, վէ պու միւտարէպէլէր սալա վուգուսը ճարիզ օլմայան պիր մահալլատէ վագը օլմուշ տըր։ Բէզա պագը Թիւրք զապթանը տիրպէթտէն զիյատէ զայրէթ կէօնթէրէրէք։ Գարատաղլըլար թարաֆինտան թէրք օլունմուշ օլան վէ անէրին հուտուտը տախիլինտէ պուլունան Մօքրա նամ մահալլին թէրէլէրինտէ վագը պիր չիչիք գալէյի իշղալ իմիշլեր տիր։ Պունուն իւզէրինէ Գարատաղլըլար բրօթէսթօ իմտիքատ Օսմանլը սաքէրի կէրի չէքիլմիշ տիր։

Կէօրիւնիւշտէ Օսմանլը գօմիսերի գայմագամ Գէորի պէյ՝ պու խուսուստա զայրէթ վէ տիրայէթլէ իհբարի մուամէլէ իմիշ, վէ միւմքին մէրթէպէ չարուգ, Օսմանլը հուտուտ գարագոլ ասքէրի Թարաֆինտան իհբար օլունան սաքէրիճէ պիր գուսուրը էօնիւնի ալմըշ տըր։ Հիւքիւմէթը Սէնիյէ ասայիշին պագասը իչիւն հուտուտա պիր չօգ սաքէր սէկզ իմիէյի միւնասիպ կէօրմուշ, վէ ազ չօգ միւնասէպէթսիզ վուգուսթի զուհուր իստէն մահալլատէ իգամէ իտիլէն սասքիրէ տէ Եագուօվասան կէօնտէրիլէն 3 թապուր բիյատէ սասքիրինի զամմ իմիշ տիր։

(Էտէբէս)

—

Խապէր վէրիլմիկինէ կէօրէ, Բուս հիւքիւմէթի տախի՝ Ինկիլթէրրանըն թէքլիֆ իմտիկի վէճճիյէ, Մրսըրատի մէհաբիմ միւնթէշիթէնին միւտէթի անճագ պիր սէնէ իչիւն թէմտիտ իտիլմէսի խուսուսընա մուվաֆագաթ իմտիշ տիր։

—

Ադրիատան ալընան սօն խապէրլէրէ կէօրէ, Թիւրքիա իլէ Յունան հուտուտը ճէտիտէսինի Թահտիտ իստէճէք օլան միւխթէլիֆ գօմիսիօն՝ ախիրէն հուտուտը մէգիւրէնին ումումի թօրօկրաֆիա խարիմասընը չըզմագլա մէշղուլ իքէն, էլան իչպու ամէլիաթ իքմալ օլունմագ իւզրէ պուլունտուղունտան, գօմիսիօնը մէգիւրը ազալարընին եագընտա գաթէէն իքմալը մէմուրիյէթլէ վաթանլարընա ալտէթի մէմուլ տըր։

—

Խարիճիյէ նէզարէթի պիւտէսինի թէրթիպ վէ թանզիմ իմտիքատ իւզրէ թէշրիֆաթը ումումիյէ նազրրը Միւնիր պէյ վէ խարիճիյէ միւսթէշարը Տատեան Յարութիւն էֆէնտի վէ մէքթուպճու Ըֆֆէթ պէյ վէ խարիճիյէ մուհասէպէճիսի խարեան Գրիգոր էֆէնտի վէ ումուրը շէհպէնտէրի միւտիրի Զիյա պէյ էֆէնտի հազարաթընտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշէքքիլ իտուլ, տիւնատէն իմիսարէն իյֆաի վազիֆէյէ միւպաշէրէթ իմիշ տիր։

—

Շարգի Բումէլի վէրկի պագասընըն սիւրաթը թէէտիյէսի իչիւն Պապը Ալիտէն Ալէգօ բաշա հազրէթլերինէ էվամիրը միւէքքիտ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—

Բուսիա տէվլէթինէ վէրիլէճէք թազմինաթը նէ վագթտան իթիպարէն վէրիլմէէ պաշլայաճաղը հագգընտաքի իմթիազաֆ պէրիթարաֆ օլարագ, պաֆրանկա յունվար պիրինտէն իմիսարէն մուպեէն թագսիթլէրին թէէտիյէսինէ իպթիտար օլունմագ իւզրէ պուլունըլըրը խարիճիյէ նէզարէթինտէն Բուսիա սէֆարէթինէ իշար օլունմուշ տըր։

—

Պապը Ալինին՝ Լօնտրատա ինգլատիտէճէք օլան Թունա գօնֆերանսընա իշթիրաք իտէճէ յինտէ արթըգ շիւպհէ գալմատըղը, վէ չիմնիյէ գատար վուգուս կէչէն թէէխիրաթին՝ մէբասիմ տատիր մէսաիլէն նէչէթ իլլէտիյի բիթանպօլտան Գօրչաքով Բալէնիէ եապըլմըշ տըր։

—

Տիւնքի բոսֆոր իլէ միւրուտ իլիտէն Թայշ կազէթասը Շգօտրատան յունվար 17 թարիխիյլէ ալտըղը աթիտէքի թէէլէկրաֆը նէշր իտէ յօր։

«Ամթակա նամ պիր խրամ՝ սօգագ օրթասընտա Ֆրանսզ գօնսօլօսը Մ. Լը Բէյ հագարէթ խուպ օնա էլ գալտըրմըշ օլարդընտան, գօնսօլօս՝ մուսալաթը ալէյհինտէ քէնտիսինի չէտիտէն միւտաֆաա խուպ Շգօտրա վալիսինտէն պու պապտէ թարգիյէ թալէպ իմիշ տիր։»

ՕՍՄԱՆԼԸ ՄԱԼԻԹԷՍԻ

Պու սէրէյէվա իլէ տիւնքի Լէոբբէտտէ պէրվէճճը ամի օղունմուշ տըր։

Մէճլիսը վիւքէլա՝ պիւտժէ գօմիսիօնընըն թէսգիգ վէ արզ իմտիկի ահվալը մանլիյի Օսմանլիյէ հագգընտա վէթէնտորֆ պէյնին թավսիյէ իմտիկի պիրճիւմէ թէտտարիկի իմթիֆագը արա իլէ գապալ իմմիշ տիր։ Բաբօրթօլ մէգիւրընը միւնտէրիճաթը ումումիյէսինտէն անլայրլարը վէճճէլէ, ահվալը մանլիյի՝ չու արբատա սուրէթը մաթլուպտէ պուլունմամագտա իսէ տէ, պազը թատիրլաթ իճրասը լյա գավի պիր էասս իւզէրինէ վաղ օլունապիլիր։ Պու մագսէտտէ իրմէք իչիւն իմթիազ օլունճագ պիրինտի թէտպիսլը գէլէն բարա վէրէպիլէճէքլէր տիր։ Տէվլէթին իչպու մէգիւրէ՝ սոն իւչ սէնէլէր հասրյաթը մուճիպինճէ թավսիյն օլունան սէնէի մանլիյէ (1299) մէսարիֆի թէնգիհ իմմէք տիր։ Էօյլէ քի մէսարիֆը մէգիւրէ՝ սոն իւչ սէնէլէր հասրյաթը մուճիպինճէ թավսիյն օլունան մնգտարը վերկիյի տէ արթըրմայա միւսաիա տիր։

Ըսլահաթի գօմիսիօնընըն թէսգիգինէ արզ օլունան 1298 սէնէսի պիւտէսինտէն անլայրլարը վէճճ իլլէ, օ սէնէնին վարիտաթը հագդգընտան 15,060,000 Օսմանլը լիրասընա պալիղ օլուպ, 20,340,000 լիրա տա մէսարֆի վագը օլմուշ տըր։ պու հալտէ 5,280,000 լիրալըգ պիր աչըգ պուլունայօր։ Գօմիսէրլէրին էֆքեարընճա պու աչըգ՝ ալա պիր գօնթրօլ ուսուլի սայէսինտէ վէ վերկիլէրէ զամմ վուգու պուլմագաբզին, վէ պիր թարաֆտան մէսարիֆի թէնգիլ վէ տիկէր թարաֆտան խալինէյէ կիրէճէք վարիտաթը թէզեիտա իլէ 1299տա գաբանապիլէճէք տիր։ Դարա վէ սէնիդ դա-վէրէ —ֆէրէյէ-ի մ. սարիֆի (օրտու, պահրիյէ ասքէրի վէ թօրճու) 1298 սէնէսի իչիւն 9,880,000 Օսմանլը լիրասընա պալիղ օլմագտա տըր։ Պու մէպլաղ իւզէրինէ բէք պէօյիւք թէնգէհիթ իճրա օլունապիլիր, վէ պու խուսուս թարաֆտան մասրաֆատան օլուպ, զիրա օ վագթի մուվաղէնէ օլունան պիւճէ սայէսինտէ, Պապը Սէրասքէրի, Պահրիյէ նէզարէթի վէ Թօրխանէի ամիրէ միւշիրէկիմ վէ միւթէահհիւտլէրինէ բէչին բարա վէրէպիլէճէքլէր տիր։ Տէվլէթին բարա վէրէպիլէճէքլէր տիր։ Տէվլէթին իչպու մէգիւրէ՝ սոն իւչ սէնէլէր հասրյաթը մուճիպինճէ թավսիյն օլունան սէնէի մանլիյէ (1299) մէսարիֆի թէնգիհ իմմէք տիր։ Էօյլէ քի մէսարիֆը մէգիւրէ՝ սոն իւչ սէնէլէր հասրյաթը մուճիպինճէ թավսիյն օլունան սէնէի մանլիյէ

ՖՐԱՆՍԱ ՃԻՄՀՈՒՐԻՑԷԻ

(ՏԻ-Դէլ Դէ-ԲէՌԴԷՆ տէմ)

Իտարէյի ճիւմհուրիյէ նօգթայի նաղարը իւէ պագըլարգտա իտարէի սէրպէսթի իւէ իտարէի ճէպրիյէ արա եէրինտէ նէ գատար ֆարգ պուլունմագտա իտի իսէ, Միւճթէմէսի Ամերիգա իւէ Ֆրանսա արա եէրինտէ տալի օլ գատար ֆարգ պուլունմագտա իտի։

Իտարէի սէրպէսթի ճիհէթինտէ, ինկիլիզլէր, գէյաս գապուլ իթմէզ տէրէճէտէ Ֆրանսըզլարտան իւսթիւն պիր հալտէ պուլունմագտա, վէ պիր գրալ իտարէսի թահթընտա օլտուգլարը հալտէ տալսի, ատէթա պիր ճիւմհուրիյէթ թահթընտա եաշամագտա տըրլար կիպի, սէրպէսթ բարլամէնթօլարա մալիք պուլունմագտա իքէն, պունլարտան պիր գըսմը, տահա զիյատէ սէրպէսթ պիր իտարէ թէէսիս իյլէմէք իչիւն, հիչ պիր խանէտանը հիւքիւմտարի, հիչ պիր բրէնս, մարգի, տիւգ, գանթ վէ պունլար կիպի պիրէր իքինճի հիւքմտարլար խանէտանլարը պուլունմայան պաքիրէ (կոյս) պիր մէմալիք կիթմիյէր, վէ գաբշըլարընտա հիչ պիր էնկէլը թապի պուլունմատը կիպի, իսթէսիքլէրի գալըպտա, պիր իտարէի սէրպէսթի թէչքիլ իյլէմէյէ իտի։

Ֆրանսատա, պիր կիւնիւն իչինտէ այնի գալըպտա, պիր իտարէի սէրպէսթի թէէսսիսի գապալ օլապիլիր մի իտի։

Հայտէ ֆարգ իտէլիմ քի, ինկիլթէրրատա օլտուղու կիպի, Ֆըրանսատա տալսի, գրալ էհալիէնին թարաֆընը թութարագ, իտարէի հիւքիւմէթին էհալիյէ խօշ կէօրիւնէճէք պիր գալըպտ տէօքիւմէսինէ բաղի օլայըրը։

Ֆագաթ գրալտան չօգ զիյատէ գուվվէթլի պուլունան սարլըտէ թագըմընը վէ բարաղ կիւրուհինի՞ նէ եաբմալը իտի։

Ֆիլ հագրգա, պէտպաթիս Օն Ամթընը Լուիյ գրալ, հէնուզ նէ [illegible] էյլիճէ պիլէմէյէն, վէ իտարէի սէրպէսթի թահթընտա եաշամայա հէնուզ հաղրլանմիշ օլմայան Ֆրանսա էհալիսինին արզուսընա մուվաֆֆագաթ իյլէմէյէ մէյլ տալսի կէօսթէրմէսի տէյիլ։ Ֆագաթ Ֆրանսատա պին սէնէլիք քէօք սարը վէ հէմ էհալիյէ վէ հէմ տէ գրալլարա հիւքմ իթմէյէ ալըմըշ օլան ասըլզատէկեան վէ բարաղ կիւրուհի, թէքմիլ գուվվէթլերի իլէ Օն Ամթընը Լուիյէ տալսի գաբշը կէլտիրէր, վէ Ֆրանսատա իտարէի ճիւմհուրիյէյի թէէսիս իթմէք իչիւն, հատտա ու հիսապտա կէլմէյէն պու պիր նէվի իքինճի հ-ֆ-ֆ-ալարա գարշը ուղրաշմագ լազըմ կէլիր իտի, վէ ուղրաշանլար տալսի քիմլէր օլաճագլար իտի— պին սէնէտէն պէրու մէղքիւր ասըլզատէկեան վէ բարաղ հ-ֆ-ֆ-ըրը զուլում թահթընտա եէրէյէ այրշմըշ օլան գապա վէ ճահիլ պիր էհալի։

Ամթէ Միւճթէմէսի Ամերիգա Ինկիլիզլէրի իլէ, Ֆրանսըզ քէօյլիլէրի վէ ամէլէլէրինին ֆարգը։ Ամերիգալըլար իլէ Ֆրանսըզլարը ճիւմհուրիյէթլէրի արա եէրինտէ տալսի այնի ֆարգ միւշահէտէ օլունմամագ իտի, վէ պու ֆարգ բէք տէհշէթլի սուրէթտէ միւշահէտէ օլունտու։

Լէհալինին հէնուզ եօլու իլէ իսթիմալ իտէճէք գատար թարիգի մէտէնիյէթտէ իլէրու կիթմէմիշ օլտուղու սըրատա քէնտինէ վէրիլէն իտարէյի սէրպէսթինին տէհշէթլի մազարրաթը, Ֆրանսատա օլտուղու գատար հիչ պիր մէմալիքտէ աշիքարա սուրէթտէ մէյտանա չըգմամշ տըր։

Ֆրանսանըն, վագթինտէն էվվէլ էլէ կէչիրմիշ օլտուղու իտարէյի ճիւմհուրիյէ, տէյիլ պիր իտարէյի մեյլէթ, իլլա պիր ինսան սալանէսի իտարէսի օլտու։

Ասրլար իլէ զուլմ թահթընտա էգզիլմիշ օլան ճահիլ էհալի, իտարէ պաշընա կէչտիյի կիպի, հիւսնի իտարէ իպրէթի վէրէճէք, վէ ատալէթ, հագգ, գանուն ունիզամ վագ իտէճէք եէրտէ, սուչլու սուչսուզ, եալընըզ ասըլզատէկեան վէ բարաս իսմինի թաշըյան վաթանտաշլարընը պըշագտան կէչիրմէքտէն պաշգա պիր շէյ տիւշինմէսի։ Չունքի տիւշինէպիլէճէք հալտէ տէյիլ իտի։

Ճիւմհուրիյէթին էլ պաշըլարընտան օլան Մարա, ճիւմհուրիյէթին սէլամէթի իչիւն, 260,000 նէֆէր քիպարզատէ էրքէք, գարը վէ օլուգ չօճուղըն պաշը քէսիմէսի լազըմ կէլտիյինի վագ վէրմէքտէ իտի։

Հագրգաթէն, եալընըզ Բարիզտէ, մախսուսէն եէնի իճատ օլունմուշ օլան կիյէօթին նամ մաքինա իւէ 19000 պաշ քէսիլտի։ Վէ պու ճիւմհուրիյէթ գաառպլարը, Բօպէսբիէր, Ցանթօն վէ Էմալէրի, պիզզաթ քէնտի պիլէտիքլերի պուչաղըն ալթընտա քէնտի պաշլարընը տա զայպ իթտիլեր, վէ Մարա տախի, Շարլօթ Գօրտէ նամընտա տիլգեր պիր գըզըն պուչաղը ալթընտա բուհունու Թէսլիմ իյլէտի։

Նիհայէթ պիր Գօրսիգալը թօրճու միւլազիմի, Նաբօլէոն Պոնաբարթ, վագթինտէն էվվէլ տօղմուշ, վէ պիթիւն Ֆրանսայը, ինսան դանը իւէ ըսլաթմըշ օլան իւլք Ֆրանսըզ ճիւմհուրիյէթինի տէվիրիպ, անըն խարապէսի իւզերինտէ, քէնտի եէնի իմբէրաթօրլուգ էպոլէսինի ինչա իյլէտի։

Միւնասիպէթսիզ վագթատտօղան, վէ միւնասիպէթսիզ սուրէթտէ եաշայան պու ճիւմհուրիյէթին էօմրիւ տախի թապիաթը իւէ դըսսա օլուպ, պէօյլէ պիր միւնասիպէթսիզ սուրէթտէ տալսի իսիթամ պուլտու։

Ֆագաթ Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի, վագբթսըզ տօղտուղու կիպի, վագբթսըզ տախի էօտիսսէ տէ, բուհ տախի ճիմի իյլէ պէրապէր մահվ օլմատը։ պիր կիւն եինէ անի՝ ճիւմհուրիյէթ, տահա զիյատէ բարլըթալը պիր սուրէթլէ թէքբարէն հայաթ պուլմագ իտի։ Չունքի պիր տէֆա ճիւմհուրիյէթին եիւգիւնիւ կէօրմիշ օլան Ֆրանսա, հէր նէ գատար անըն տէհշէթլի խէթալըընտան նէֆրէթ կէթիրմիշ իտի իսէ տէ, ճիւմհուրիյէթ իտարէսինտէն պաշգա պիր իտարէ թահթընտա եաշամագլըգըն արթըգ գապալը օլամատըգընը տա հըսս իթմէքտէ իտի։ Վէ Պիրինճի Նաբօլէոն Պոնաբարթ, իւլք Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթինին խարապէէրի իւզերինտէ իպնա իյլէմիշ օլտուղու եէնի իմբէրաթօրպ գ քիւրսիսինին պագը սագլամագ իչիւն էհալիսինին նազար ու արզգաթընը պաշգա թարաֆարա եանի ասքերիճէ չան ու չէօհրէթ հըրս ու թամանտա չէվիրմէյէ լիւզում կէօրիւպ, թամ օն պիր սէնէ, Լիվրօբայա գարշը բէք չէրէֆլի ֆագաթ բէք գանը մուհարեպէրը իթտի։ Վէ միլէոնլար իւլէ կէնճլերին գանլարը տէօքիւմիւքտէն սոնրա, իմբէրաթօրլըգ քիւրսիսի տախի մէգքիւր դաչտէրեասը իչինտէ զարդ վէ մահվ օլտու։

Պոնաբարթը իմբէրաթօրլուգումահվ օլտուգտան սոնրա, պիւթիւն Լիվրօբա տէվլէթլերի, ճիւմհուրիյէթտէն էվվէլքի գըրալըգ քիւրսիսինի թէքբարէն եէրինէ վագ իյլէտիլէր, վէ գըրալըգըն իպգասը իւէ պէրապէր, ասըլզատէկեան վէ բարաղ կիւրուհինին հ-ֆ-ֆ-ըլըգը տախի եէնիտէն իպգա օլմուշ օլտու իսէ տէ, պու հ-ֆ-ֆ-ըլըգը՝ էսքի գուվվէթի բէք օգ ինգրազ պուլմուշ իտի։

Ֆրանսա արթըգ էվվէլքի տէյիլ իտի, վէ հէր նէ գատար ճիւմհուրիյէթին ճիամի մէյտանա պուլունմագտա տէյիլ իտի իսէ տէ, բուհու, պէօյիւք պիր իշ կէօրմէյէ պաշլամըշ, վէ արթըգ նէ գըրալըգըն, նէ ասըլզատէկեան ֆըրգասընըն, վէ նէ տէ բարաղ կիւրուհինին, մէգքիւր ճիւմհուրիյէթ բուհունա գարշը գօեապիլէճէք քիւրինէ էմնիյէթ օլունմամագտա իտի։

Պու ճիւմլէ իլէ, Պիրինճի Նաբօլէոն Պոնաբարթըն մահվընտան սոնրա, թամ 33 սէնէ Ֆրանսատա իտարէյի զըրալի տէվամ իտիւպ, 1848 սէնէսինտէ, Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի իքինճի տէֆա օլարագ վիւճուտէ կէլտի։

Ֆագաթ պու 33 սէնէ զարֆընտա, Ֆրանսըզ էհալիսի իլմ ու թէրպիյէ վէ մէտէնիյէթ թարիքինտէ խայլիճէ թէրագգը իթմիշ օլտուգ, օնիպէթտէ, իքինճի ճիւմհուրիյէթի տախի, պիրինճիսինտէն չօգ եօլլու օլտու։

Պունունլա պէրապէր, պու իքինճի ճիւմհուրիյէթին տախի, անճագ տէօրթ սէնէ տէվամ իտէպիլմիշ օլմասը աչիքար պիր խապաթ տըր քի, Ֆրանսըզ էհալիսի հալէա, պիր իտարէյի ճիւմհուրիյէ թահթընտա եաշաեապիլմէք իչիւն միւճէրրէտ էյդէմ օլան տէրճէյի թէրագգըեր իքմալ իտէմէմիշ իտի։

Թըպգը Պիրինճի Նաբօլէոն Պոնաբարթը, իւլք ճիւմհուրիյէթի տէվիրիպ քէնտիսինի Ֆրանսա իմբէրաթօրու իլան իթտիկի կիպի, քէնտի վարիսի օլան Իչինճիւ Նաբօլէոն տախի, պու իքինճի ճիւմհուրիյէթի տէվիրիպ անըն եէրինէ իմբէրաթօրլուգ քիւրսիսինի եէնիտէն վագ իյլէեէճէք իտի։

Նապըլ քի էվվէլքի պէնտիմղտէ տախի զիքը իյլէմիշիզ տիր, Ֆրանսա հէր միլէթ իչիւն պիր իքինճի վաթան ատտ իտիրմէքտէ օլտուղունտան, մատամ քի պու միլքին իտարէսի իւզերինէ օլան միւսահասամը պիզզարուր պիզի պու նօգթալարա կէթիրտի, իմտի, Իչինճիւ Նաբօլէոնուն տախի հէնուզ զայիֆ հալտէ պուլունան պու իքինճի ճիւմհուրիյէթի տէ նէ սուրէթլէ տէվիրմիշ օլտուղունու մուխթասարէն հիքայէ իյլէմէմիշ, գարիսունը քիրամբմրգա նախօ, կէօրունմեեէ ճէք տիր տէյի մէմուլ իտէրիզ,

(Ե-ՐԷ)

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՎԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Շէհրը մէգքիւրտէ Վարժապետանոց գարանտըգտան սոնրա անըն եէրինէ Կեդր. վարժարանը քիւչատ իտէն Մ. Փորթուգալեան էֆէնտի՝ քէնտի մէքթէպի հագգընտա չայանը միթալէա ամիտէքի մէքթուպը իրսալ իթմիշ սիր։

Վան 14/26 դեկ. 82

Տէր խմբագրապետ,

Կեդրոնական վարժարանի տարեկան հարցաքննութիւններն լըրանալով, պարզուաբաչխի հանդէսն կատարեցաւ նոյեմ. 28ին։ Վսեմ. նահանգապետ Հասան բաշայի կողմնէ հանդիսին ներկայ կ'գտնուէր վսեմ. միութիւնարքի Շիւքրի պէյն և Պերճաշնորհ Խրիմեան Ս. Հայրիկի կողմէն իր փոխանորդ Դեր. Մեսրոպ վարդապետ։ Նոյնպէս իրենց ներկայութեամբ պատուեցին նոյն հանդէսն Ռուսական դեր հիւպատոս վսեմ. Կամարական Պէյ որ իւր նիւթական և բարոյական օգնութիւններովն վարժարանիս գլխաւորապէս կեանք տուողներէն մին է եղած, վսեմ. Շէվքէթ պէյ Վանի, Էրզրումի, Պիթլիսի և Հէքեարիի նահանգների հեռագրական ընդհանուր վերատեսուչն, Վանի Ցաճկաց ամենէն հին և պատուաւոր դերդաստանի ներկայացուցիչներէն Թիմուրզատէ Ղալիպ բաշան, Եսայի, Թաֆիր և Խուրշիտ պէյերն որք նահանգիս մէջ կառավարական բարձր պաշտօններ կը վարեն եւ Կեդր. վարժարանին իրենց ցոյց տուած մասնաւոր համակրութեամբ մեզ շնորհապարտ արած են։ Մէճլիսի մէարիֆի կողմէն պաշտօնապէս ներկայ կ'գտնուէին նահանգիս ընդհ. վարժարանների վերատեսուչ և յիշեալ ժողովի վսեմ. նախագահն, վսեմ. միւֆէթթիշն և Բիւշոյէի վարժարանին խօճա էֆէնտին։ Գեր. Երեմիա Սրբազան խօսեցաւ հանդիսին սովորական օրհնութիւնները և այլ Ս. Հայրեր, օտարազգի բժիշկներ և մեր ազգէ ալ պատուաւոր և ուսեալ անձերի մի խումբ ներկայ կ'գտնուէին։

Մեր Նպատակ չէ այստեղ հանդիսի նկարագրութիւնն անել, այլ ինչպէս որ նոյն հանդիսին մէջ Կեդր. վարժարանի միամեայ համարատուութիւնը ներկայացուցինք հանդիսականներին, նոյնը կուզինք հրապարակաւ յայտարարել բոլոր ազգայիններին, որպէս զի ամէն ոք իմանայ թէ կրթական գործերն ի՞նչ վիճակ ունին Հայաստանի մէջ։

Կեդր. վարժարանը Վանի Ա. գեստանի մէջ բացուած է 1881 դեկտեմբերին։ Բարձրաշնորհ Ներսէս Ս. Պատրիարքի յանձնարարականով՝ Վանի Նահանգապետ վսեմ. Հասան բաշան իւր բարձր հովանաւորութիւն նուիրած է այս վարժարանին։ Պերճաշնորհ Խրիմեան Ս. Հայրիկ թէ նիւթական և թէ բարոյական օգնութիւններովն ձեռնտու եղած է վարժարանիս բացման և շարունակութեան։ Ն. Սրբազնութիւնն մի տարի շարունակ վարագի վանքին ամիսողապէս վճարած է Հողագործութեան ուսուցչի ամսաթոշակը, թէեւ նա Վարագի վանքին Հողագործական վարժարանին և թէ միամեայ Կեդր. վարժարանի մէջ կը դասախօսէ։

1881 դեկտեմբերէն սկսած մինչև 82 նոյեմ. Կեդր. վարժարան մտած են 77 աշակերտներ։ Նոյեմբերի վերջ մնացած են 34 աշակերտներ, որոց վրայ աւելնալով 1882 դեկտեմբերին ընդունուած 7 նոր աշակերտներն, այժմ ունիմք 41 աշակերտ յորոց մին մահմեդական է։ Հրաժարած 43 աշակերտներէն 6ը ընթացաւարտ դուրս եկան այս տարի վարժարանէն յորոց 3ը այժմէն նուիրած են զիրենք ուսուցչական գործին Վանի վարժարանաց մէջ։ 10 աշակերտ ազքատութեան պատճառաւ չեն կրցած շարունակել իրենց ընթացք և դուրս ելած են։ 13 աշակերտ թէև կարող էին թոշակ վճարել, ձրի կրթութիւն տուող ուրիշ վարժարաններ գնացած են։ 2 աշակերտ թէեւ ոչ ազքատ, բայց իրենց ընթացք դեռ չաւարտած՝ գնացած առևտրական գործի մուտ են։ 3 աշակերտ տեղւոյ հեռաւորութեան պատճառաւ դադրած են երթեւեկելէ։ 8 ձրիավարժ ազքատ աշակերտ ալ անցած տարիի վերջ (82 նոյեմ.) դուրս եկան, դասագրքի և գրական պիտոյքներու համար դրամ վճարել չկրնալով։ (Անցած տարի տեսութիւնը ձրիապէս կը մատակարարէր թէ թոշակաւոր և թէ՝ անթոշակ բոլոր աշակերտների դասագրքերն և գրական պիտոյքներն)։ 1 աշակերտ ալ մեռած է ամարային արձակուրդի միջոցին։

Աշակերտներէն 47 թոշակաւոր էին և 30 անթոշակ։ Թոշակաւոր աշակերտներէն ոմանք տարին դեռ չլրացած վարժարանէն հրաժարած լինելով, մասամբ միայն վճարած են իրենց թոշակ և ոմանք ալ բնաւ չեն վճարած։

1881 դեկտ.էն մինչև 82 նոյեմբերի վերջ, Կեդր. վարժարանի ունեցած հասոյթների (թոշակներէ և նուէրներէ) և ծախքերի հաշուեցոյցը ներփակ յըղեցի Ձեզ, կը խնդրեմ որ շնորհանէք հրատարակել զայն Ձեր օրաթերթի մէջ։

Այդ հաշուեցոյցէ կը տեսնուի որ Կեդր. վարժարանի Հիմնադիր-Տեսուչը մի տարի ամիսող ձրիապէս տեսչութիւն և դասատուութիւն անելէ զատ՝ 1534 դրուշ 25 փրդ. ալ քսակէն վրայ տուած է, հայրենեաց մէջ կրթութեան գործը յառաջ տանելու համար։

Ջնայելով այս զոհողութեան և համոզուած լինելով թէ ամէն բանի քիչ գէժար կը լինի և զոհողութիւնների կարօտ, միանգամայն և մոռանալով որ Հայ ազգն բոլորովին մեռած չէ որ Հայաստանի սիրոն եղող մի բազմահայ նահանգի, Վասպուրականի մէջ մի բարձրագոյն վարժարան չըպահպանելու չափ անտարբեր լինի, մենք կը շարունակենք դարձեալ Կենդր. վարժարանը, ունենալով այժմ 19 թոշակաւոր (13 Ուսումնարանի և 6 Նախակրթարանի մէջ) աշակերտներ և 22 ձրիավարժ (11 Ուսումնարանի և 11 Նախակրթարանի մէջ) ազքատիկ աշակերտներ։ Թող Կեդր. վարժարանի ուսանողներն, մեր ապագայ յոյսեր ուսումնազուրկ թափառական չլինին։ Շնորհակալեմք որ վարժարանի ուսուցիչներն ևս որք իւրեանց հմտութիւններով կարող են աւելի բարձր թոշակներով պաշտօն ունենալ ուրիշ տեղեր, նկատելով մեր ջանքեր և զոհողութիւններն Վանի կրթական գործին համար, քաջալերեցին զմեզ, զոհողութիւններ արին իրենց ամսաթոշակներէն և մասամբ գիւրացուցին Կեդր. վարժարանի շարունակութիւնն։

Ահաւասիկ Կենդ. վարժարանի մէջ դասախօսուած լեզուները, առարկաների և նոյա ուսուցիչների ցանկն։

Արտաքսական Տ. Դիոնեսիոս քահանայ (ուսուցիչ Կրօնագիտութեան։ Կ. Պոլիս ուսումնառած է)։

Ալանեան Պ. Գալուստ (ուսուցիչ Հայերէն լեզուի, Աշխարհագր. Գծագր. Գեղագր. Թուագիտութեան, Բնական Պատմ. և Բնագիտութեան։ Հայոց Միացեալ ընկերութեան Վարժապետանոցի և Վանի Կենդ. վարժարանի մէջ ուսումնառած է)։

Թէրլէմէզեան Պ. Մկրտիչ (ուսուցիչ Հայերէն, Ֆրանսերէն և Թուրքերէն լեզուների, Աշխարհագր. և Ընդհ. ազգաց պատմութեան։ (Հայոց Միացեալ Ընկերութեան Վարժապետանոցի և Վանի Կենդր. վարժարանի մէջ ուսումնառած)։

Թիմուրզատէ Թէվֆիգ պէյ (ուսուցիչ Թուրքերէն լեզուի և Օսմանեան օրէնսդրութեան։ Կ. Պոլիս ուսումնառած։)

Խրիմեան Պ. Խորէն (ուսուցիչ Աշխարհագր. Գծագր. և Գեղագ. Գերմանիա ուսումնառած։)

Մատաթեանց Պ. Նշան (ուսուցիչ Հողագործութեան. Ջուիյցէրիա ուսումնառած։)

Ծիրվանեան Պ. Նշան (ուսուցիչ Թուրքերէն լեզուի։ Կ. Պոլիս ուսումնառած։)

Փիրիպպոսեան Պ. Կարապետ (ուսուցիչ Տոմարակալութեան, գրահաշուի, երկրաչափութեան, բնական պատմութեան, բնագիտութեան, տարրալուծութեան և մարմնամարզի։ Ռուսաստան ուսումնառած։)

Փորթուգալեան Մկրտիչ (ուսուցիչ Հայերէն և Ֆրանսերէն լեզուների։ Կ. Պոլիս ուսումնառած։)

Իրաւ է որ Կեդր. վարժարանը իւր հասոյթի աղբիւր ունեցած է տեղական այժերն, բայց նոյն իսկ ամենաուսաւորեալ երկիրների մէջ, լոկ տեղական այժեր աշակերտների թոշակներ բաւական չեն եղած կանոնաւոր բարձրագոյն վարժարաններ պահպանել և կառավարութիւններն արքունի գանձէն ահագին դրամներ յատկացուցած են կրթական գործին։ Ուրեմն որչափ աւելի հարկաւոր է որ տկար և դեռ ուսման համը պէտք եղածին չափ չառած Հայաստանցի ժողովրդին օգնութիւններ լինին։ օգնութիւններ ազգին աւելի կարող և հասկացող խումբերէն։ Հայաստանի տգիտութեան, հետևապէս նորա թշուառութեան համար որչափ աւելի ծանր պատասխանատուութիւն ունին ապագային առջև նոքա որք հայրենիքէն դուրս համեմատապէս շատ աւելի ազատ և հանգիստ կեանք կը վարեն։ և հետևապէս աւելի կարողութիւն և պարտք ունին օգնելու նոյա որք հայրենիքի մէջ զանազան չարչարանքներով և զոհողութիւններով կաշխատին յառաջ տանել կրթական գործը։ Եթէ հեռաւոր Հայերը մատի ծայրով գոնէ չհաճին օգնել իրենց հանգիստ նստած և մեծ մեծ խօսած տեղէն, ի՞նչ անուն պէտք է տալ այդչափն անդամ ղլացող ազգասէրներին։

Մեք հաւատ ունենալով մեր ազգի ապագայի վրայ և յուսալով որ զանազան կողմեր ցիր և ցան կը գտնուին շատ Հայեր որք Հայաստանէն դուրս լինելով հանդերձ, Հայաստանի մէջ եղող իրենց ազգէտ և թշուառ եղբայրներ չեն մոռցած դեռ, կրգամք ձեր պատուական լրագրի միջոցաւ օգնութեան ձեռք խնդրել ամէն կողմ գտնուած Հայերէն որ հաճին կենդ. վարժարանն ընդունուած ազքատիկ տղայների բարերար գրուելով, նոցա թոշակներ վճարել գտնէ, որով կենդ. վարժարանի ապահովապէս յարատեւութեան օգնած կը լինին և միանգամայն Վանցի ազքատ տղայների ուսում տալով, թէ՝ նոցա ընտանիքի և թէ՝ Վանի համար մի գեղեցիկ ապագայ պատրաստած կը լինին։

Կենդ. վարժարանի Նախակրթարանի մի ազքատ ուսանողի բարերար գրուողը պէտք է վճարէ տարին 12 արծաթ մէճիտ։ Նորա գրքեր և գրական պէտքեր միանգամայն հոգալու համար տարին 2 1/2 արծաթ մէճիտ աւելի։

Կենդ. վարժարանի Ուսումնարանի մի ազքատ ուսանողի բարերար գրուողը պէտք է վճարէ տարին 20 արծաթ մէճիտ։ Դասագրքերն և գրական պէտքերն միանգամայն հոգալու համար տարին աւելի 4 արծաթ մէճիտ։

Կենդրոնական վարժարանին օգնել ցանկացողներն կարող են իրենց նուէրներ հասցնել առ Հիմնադիր-Տեսուչ վարժարանին, կամ Պերճաշնորհ Խրիմեան Ս. Հայրիկին միջոցով, կամ ուղղակի մեր անունին յղելով Վան։ Եկած նուէրներն կը հրատարակուին իւր ժամանակին։

Ցոյս ունիմք որ Կ. Պոլսի հայ լրագրութեան ներկայացուցիչներն ալ իւրեանց կողմէն հարկ եղած օժանդակութիւնն չեն զլանար մեզ, և, եթէ կարելի է, նոքա ալ իւրեանց լրագրի ազդեցութեամբ դիւրութիւններ կընծայեն Կ. Պոլսէն և այլ զանազան տեղերէ նուէրներ հաւաքելու գործին, որպէս արած է Տփղիսի Մշ-ի լրագիրն նախկին Արարատեան ընկերութեան և արդի Միացեալ ընկերութեանց եւ այդպիսի ազգօգուտ նպատակների համար։

Խնդրելով, Տէր Խմբագրապետ, որ մեր այս համարատուութեան և առաջարկին մի տեղ շնորհէք ձեր օրաթերթի մէջ, կը մատուցանեմ ձեզ կանխաւ իմ շնորհակալութիւն և յարգանքներս։

Վասպուրականի Կենդ. վարժ.
Հիմնադիր-Տեսուչ
Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ

Թերթ. Էֆէսը.—Պալատէքի մէքթուպտա գիրը օլունան Վան Կեդր. վարժարանընըն իյրատ վէ մէսարիֆ պիլանչօսը եարընքի նիւսխէմիզտէ նէչը օլունաճագ տըր։

ՐԷՍՄԸ ՏԱՄԿԱՆ ԳԱՆՈՒՆԸ

Պու քէրբէ նէշր ու իրան օլունան ըէսմը տամկա գանուննամէի ճէտիտի՝ մէմալիքը Շահանէտէ մուգիմ պիլճիւմէ թէպաան Օսմանիյէ վէ էճնէպիյէնին նազարը տըգգաթընը ճէլպ իթէ սէգա տըր։ Էսքի գանուննամէ՝ ըէք չոգ նէգպիսի վէ հաթթա իճրապ ըէք միչքիլ պաղը ահքեամը հավի պուլունտըղընան, գանուննամէի մէգքիւրըն հէմ սուրէթը միէսսիրէտէ մէրի իւլ իճրա օլմասը վէ հէմ տաբի ահքեամը միւնասիբճէսինին լայըգը վէճհէլ թաթպիգի միւմքին տէյիլ իտի։

Թասարիլաթը վագբա՝ գանունը ճէտիտին սուրէթը մուէսսիրէտէ թաթպիգի խուսուսընը թէսհիլ իթմէքտէ տիր։ Իգթէ պէօյլէճէ էվվէլա 1000 ղրուշա գատար օլան պէհէր իպրա սէնէտինտէն 20 բարա ըէսմ ախզ օլունուր իքէն, շիմոի գանունը ճէտիտ մուճիպինճէ, մէգքիւր սէնէտտէն՝ գաչ պին ղրուշը հավի օլուր իսէ օլսուն եալընըզ 20 բարա ըէսմ իսթիֆա օլունճագ տըր։ Ինկիլթէրրատա պէհէր սէնէտտէն պիր բէննի վէ Ֆրանսատա 10 սանթիմ ալընըպը միսիլլի, իշպու 20 բարա տաբի պիր բէննի վէ եա 10 սանթիմէ միւսավի պուլունմագտա տըր։

Էսքի գանուն մուճիպինճէ, պէհէր 1000 ղրուշ գոնթրաթո սէնէտինտէն 20շէր բարա ըէսմ ալընը իքէն, եէնի գանուն մուճիպինճէ, գոնթրաթո սէնէտինտէն՝ գաչ պին ղրուշը հավի օլուր իսէ օլսուն, պիր սկյագ իւզրէ 10ար ղրուշ ըէսմ ախզ օլունճագ տըր։

Էսքի գանուննամէ մուճիպինճէ սիկուրթա սէնէտաթընըն պէհէր 1000 ղրուրշը իչուն 20շէր բարա ըէսմ ալմագ լազըմ կէլիր իքէն, գանուննամէի ճէտիտ մուճիպինճէ, սիկուրթայա գայտ օլունան մէպալիղ նիսպէթինտէ վերիլէն իւճրէթին (բրիմ) պէհէր 1000 ղուրուշը իչուն 20 բարա ախզ օլունճագ տըր։

Տահա պու կիպի ըէք չոգ միսալլէր վար իսէ տէ, շիմոի պիլճիւմէ տամկա ղուսումընընն Ֆրանսատա վէ Ինկիլթէրրատա վագ ու թարհ օլունան ըուսումա միւսավի գելընտրըղընը պէճանլէ իքթիֆա իտերիզ։ Իգթէ պու վէճհէլ ըէսմը տամկա՝ էհալիյէ հիչ պիր զարարը միէստի օլմայաճագ սուրէթտէ թախֆիֆ օլունճագ տըր։ Ֆիլհագիգա եալընը պու խուսուս՝ խիլաֆը վագը հարէքէթ իտէնլէր հագգարընտա նէ կէօնա մուամէլէ օլունճաղընը սարահաթէն պասթ ու պէճան իտէէօր։ Մէհաքիմ՝ քէնտիսինէ թագտիմ օլունան տամկասը էվրագը ճէզասը պրագմայաճաղը կիպի, միւտտաֆի սամիլիէր տախի՝ քէնտիլերինէ խապէր վերիլէն պիլճիւմէ խիլաֆը վագը հարէքէթ հագգընտա մուամէլէի գանունիյէ թէրթիպլինի թալէպ իտէճէքլէր տիր։

Պու խուսուս՝ էֆբատը նասա պիր ֆահատ կէօսթէրմէքտէտիր։ Պիր քիմսէ՝ տամկալանմասը լազըմ կէլէն պիր թահվիլ, իպրա սէնէտի վէ սահրէյի էլէ կէչիրիպ մէրճիրինէ խապէր վերմէքտէ, խիլաֆը վագը հարէքէթ իտէն մեղքիւր թահվիլ, սէնէտ վէ սահրէ սահիպլինտէն ճէզաի նագտի իսթիյֆա օլունուպ, պու ճէզաի նագտինին 3/4 գըսմը խապէր վերէնէ իթա օլունճագ տըր։

Բոլիցայա կէլինճէ պու պապտէ գանունը ճէտիտ ահքեամընը բայմալ իտէնին ճէպաբ տահա ազըր տըր։ Ֆրանսըզ գանուննամէսի մուճիպինճէ, տամկալանմամըշ պիր բոլիցա ճիրօ օլունտըգտա, պու ճիրօնին հիչ պիր հիքմի օլմայըպ, հիյնը հաճէթտէ մէգքիւր բոլիցայը չէքէն իլէ գապուլ իտէն ալէյհինտէ իդամէի տավա օլունապիլիր։ Շիպհէսիզ պու նոգթա՝ կէրէք մէմալիքը Օսմանիյէտտէ վէ կէրէք էճնէպի մէմալիքինտէ բոլիցա միւպաշէա իտէնլէրին նազարը տըգգաթընը ճէլպ իտէճէք տիր։

Իշպու եէնի գանուննամէտէ միւնասէբճէ պիր թէտպիրը մագուլ վէ սահլանէ տէ չու տըրքի, հէր տամկալանմամըշ սէնէտաթ, թահվիլաթ, բոլիցա, իպրա վէ գոնթրաթո սէնէտլէրի հիչ պիր ճէզաի նագտի վէ մասրիֆ վագը օլմագսըզըն 3 այա գատար ահապը թարաֆընտան կէօթիւրիւլպ տամկալաթտրրը-լապիլճէք տիր։

Պինապէրին հէր քէս զէմանը մագի իչուն քէնտիսինի մուխաթարատան արի վէ պէրի թուրաթպիլիր։

Խիլաֆը գանուն հարէքէթի իտէնլէր ալէյհինտէ նէ կէօնա մուամէլէ օլընուճաղընը հավի օլան եէնի գանուննամէնին պէհէր նիսսէսի 5 ղրշ. ֆիյաթլա պիլճիւմէ բուլվէ վարագի սահիհէ սաթճըլարընտա ֆիւրուխթ օլունմագտա տըր։ Գանուննամէի մէգքիւր՝ պիլճիւմէ սէֆարէթլէրէ տախի թէպլիղ օլունմուշ օլուպ, պունուն Ցէրսատէթտէ մուգիմ թէպլաի էճնէպիյէյէ իսպարը գայտ ու վազիֆէսի իսէ սիֆէրայա ատտիր։

ՐԷՍՄԻ

ՐԷՍՄԸ ՏԱՄԿԱ ԳԱՆՈՒՆՈՒՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

Մէվսանը ուսմանիյէ պէյանընտա տըր։ (1625 նոյեմբեր նոյեմբերին դէմ)

7. մադդէ։—Պիր մէմլէքէթը էճնէպիյէտէն տիկէրի իւզէրինէ քէշիտէ օլունուպ մէմալիքը Շահանէտէ եալընը միւռը իտէճէք օլան բօլիչալարան իչինճէ մատտէտ մուայէէն օլան տէրէճաթ իւզրէ պիտտ եալընը պիր բուպ ըէսմ ալընճագ տըր։

8. մադդէ։—Պիլճիւմէ սիկուրթա բօլիչալարընտան ալընճագ տամկա ըէսմի՝ սիկուրթա օլունան մէպալիղատէն ալընմայուպ 100 ղուրուշտա 20 բարա օլմագ իւզրէ, սիկուրթա իչիւն վերիլէն իւճրէթ իւզէրինտէն իսթիֆա օլունճագ տըր։

9. մադդէ։—Ըէսմը տամկանրն իյգիա վէ իսթիֆասը իքի վէճհ իլէ տիր։ պիրինճիսի՝ ըէսմը մէգքուր վերիլէրէք քեապտրն տամկա-ընմասը իլէ տիր։ իքինճիսի քեազըրն իւզէրինէ տամկա բուլուեաբըշարրըմագլա տըր։

ՖԱՍԼԸ ՍԱՆԻ

Տամկալանմասը լազըմ կէլէն էվրագա տաբի տիր։

10. մադդէ։—Հիսսէլի օլարագ պա ֆէլմանը ալի թէշրիլ օլունմուշ վէ օլունճագ հէր նէվի շիրքէթլէրին մուվագգաթ վէ կէրէք գաթի հիսսէ սէնէտաթըյա թահվիլաթընըն մըգտարը իթիպարիսի իւզէրինէ պիր տէֆալըգ օլարագ 100տէ 1 հիսապը իլէ ըէսմը տամկա ալընարագ տամկա իթտիրիլէճէք տիր։ Ցէրսատէթ պօրսասընտա թէտավիլ իտէճէք էճնէպի շիրքէթ վէ խոթիգրագ սէնէտաթ վէ թահվիլաթընըն քեզալիք մըգտարը իթիպարիսի իւզէրինէ 100տէ 1 հիսապը իլէ ըէսմը տամկա ալընարագ տամկա իթտիրիլէճէք տիր։ անճագ պա ֆէրմանը ալի տամկա ըէսմինտէն մուաֆ թութուլմուշ օլան շիրքէթլէր՝ միւտտէթը տէվամլէրի զարֆընտա քէմաքեան տամկա ըէսմինտէն մուաֆ տըրլար։

11. մադդէ։—Շիրքէթ հիսսէլէրինին ըէսմի վէրիրմիշ օլան սէնէտաթը մուվագգաթտար մուգապիլինտէ չէգան սէնէտաթը գաթիյէ մէճճանէն տամկա վագ օլունաճագ տըր։

ՖԱՍԼԸ ՍԱԼԻՍ

Ըէսմը մագթուէ տաբի։

12. մադդէ։—Իպրա վէ մագպուզ սէնէտլէրի վէ չէքլէր վէ իհպարնամէլէր վէ համուլէ սէնէտաթը վէ նավլ վէ մուգավէլէլէրի վէ նագլիյէ սէնէտաթը վէ էմանէթ վէ քէֆալէթ սէնէտլէրի վէ թիճարէ վէ էֆբաա պէյնինտէ ագտ օլունան մուգավէլաթ վէ մէվատտը թիճարիյէ վէ հուգուգիյէյէ միւթաալիգ հէրնէվի շիրքէթ մուգավէլէնամէլէրի վէ արզուհալէր վէ էսլիհա թէզքէրէլէրի վէ դամգիո վէ էսհամ իշթիրասընա վէ ֆիրուխթընա տաբի դէրդ տէնիլէն ճէտվէլէր վէ նոթա թապիր օլունան բուսուլարը վէ հիսապ բուսուլարը վէ հիսապը ճարի վէ կապէթալար վէ էշխաս թարաֆընտան եաբըլան իլանանամէլէր վէ միրուր վէ սայտ (ավ) թէզքէրէլէրի վէ բասբօրթլար վէ թարու սէնէտաթը, վէյհասըլ իշպու գանունա մէրպութ թարիֆատտա կէօսթէրիլէն էվրագն քեաֆֆէսի՝ թարիֆտի մէգքիւրէ մուճիպինճէ ըէսմը մագթուէ թապի օլաճագ տըր։

13. մադդէ։—Մագպուզ սէնէտլէրի իչիւն ըէսմը տամկանրն իֆասը՝ ագչէյի ախզ իտէնէ ատտ օլաճագ։ վէ տ'վարիրը հիւբիւմէթէ թէսմի օլունան էվրագ իչիւն լազըմ կէլէն տամկա ըէսմի՝ էֆբատ թարաֆընտան իթա՝ օլունաճագ տըր։ Ցամկալանմամըշ օլմայարագ իշպու գանունտա թաատտա օլունան պիլճիւմէ սէնէտաթ՝ ֆասը մախսուսընտա մուայեէն օլան ճէզաի նագտիյէ թապի օլաճագ տըր։

ՖԱՍԼԸ ՐԱՊԻ

Բուլարա տաբի տիր։

14. մադդէ։—Տաճկա բուլու՝ կէրէք ըէսմը նէսպիյէ վէ կէրէք ըէսմը մագթուէ թապի օլան էվրագ իչիւն խթիմալ օլունապիլիր։

15. մադդէ։—Մէմալիքը էճնէպիյէտէ, վէ մէմալիքը տէվլէթը Ալիյէ էյալաթընտան իշպու գանուն հիւքմիւնճէ ըէսմը տամկա ուսուլի ճարի օլմայան մահալլէրտէ թանզիմ օլունան վէ եուխսոտ թէտավիլ չէգարբլան հէր նէվի էվրագ վէ սէնէտաթ վէ թահվիլաթ՝ իշպու գանունըն իճրա օլունտուղը պիր մահալէ վիրուլմէսի սն տօգուզընճը մատտէ մուճիպինճէ տամկալանմասը մէճպուրի օլուպ, տամկալանմասընը հալտէ տամկասը վէ բուլարզ սէնէտաթ միսիլլու մուամէլէ օլունաճագ տըր։

16 մադդէ։—Իւզէրինտէ Ռումէլիի Ճարպ ինին բուլու պուլունան էվրագ՝ սաբր վիլայաթը Շահանէտ բուլ ըէսմինտէն մուաֆտրրանճագ էվրագը մէգքիւրէնին տաբիլը վիլայէթտէ թանզիմ իտիրմիշ օլմասը մէշրութ տըր։ Իւզէրինտէ ուսմամ վիլայաթը Շահանէյէ մախսուս բուլ պուլունան էվրագ տախի Ռումէլիի Ճարգիտէ բուլ ըէսմինտէն մուաֆտրրանճագ էվրագը մէգքիւրէնին տաբիլը վիլայէթտէ թանզիմ իտիրմիշ օլմասը մէշրութ տըր։ Իւզէրինտէ ուսմամ վիլայաթը Շահանէյէ մախսուս բուլ պուլունան էվրագ տախի Ռումէլիի Ճարգիտէ բուլ ըէսմինտէն մուաֆտրրանճագ

Ինչաաթը խիթամ պուլտուղնը եաղտրպրմըզ երլարզ սէբայը իթթիսալինտէքի գըշլատա պիր տէ ճամի ինչասընա գարար վէրիլիպ, տիւնքի կիւն Տար-իս-Սաատէթ-իւշ-Շէրիֆէ աղասը Հաֆըզ Պէհրամ աղա հաղրէթլէրի գըշլամի մէկքիւրէ պիլզիմէ, 4 թապուր ասաքիր սաֆպէսթէի թաագիմ օլտուգլարը հալտէ ճամիի մէկքիւրը պէշ մահալինէ քէնտի էլի իլէ ալթունլար վազ պուլուրուպ, ագըպինտէ գուրպանլար քէսիլտիքտէն սոնրա թէմիզլեր աթըլմըշտը։

—

Ամլիյէ նէզարէթի սէր վէզնէտարը Հիւսէյին էֆէնտինին՝ Գատրքէօյտէ սաքին Բուս թէպաասընտան Մուրատ օղլու Յակոբ էֆէնտի ալէյհինէ զէմմ ու գատհա տաիր իգամէ իթտիկի տավանըն բույէթինէ իպթիտաը օլունուպ, միւտտանին ալօգաթը Շէհրի էֆէնտի Յակոբ էֆէնտինին միւտտաիի ումումի հուզուրընտա Հիւսէյին էֆէնտիյէ խիթապէն «սիզ պէնտէն 200 լիրալըգ պիր ըրչվաթ խթէյօրսընը, սիզ միւրթէքիպսինիզ» տէմիշ օլտըղընը պէյան էմմիշ, վէ միւտտաիի ումումի տախի պունը թէէյիտ իտերէք Յակոբ էֆէնտի հագգընտա ճէզա թէրթիպ օլունմասընը թաւէպ էյլէմիշ տիր։

Յակոբ էֆէնտի՝ քէրամէ աղաղ իլէ Մատամ Օ. իլէ միւթէվէլլիֆա Բիզա բայանընն վէրէսէսի պէյնինտէ թէհատտիւս իտէն պիր տավատան տօպայը Հիւսէյին էֆէնտիյէ թէէվինամի մագամընտա 800 լիրա էմանէթէն թէվտի իտիտիկինի, վէ մատամ Օ. տավայը գաղանտրգտան սօնրա պու մէպլաղն իատէսի թաւէպ օլընտըղը թագտիրտէ Հիւսէյին էֆ. Թարաֆընտան բէք չօգ միւշքիլաթ իյգա օլունտուղընը, վէ թէվտի օլունան իչպու մէպլաղը կէրի ալմագ իւզրէ Մայիյէ նէզարէթինէ միւրաճաաթ իթմէքլէ պէրապէր եինէ Հիւսէյին էֆէնտի 200 լիրա բրչվաթ ալմագաղընն մէպլաղը մէգքիւրը թէսլիմ իտէմէյէճէկի ճէվապընը վէրմիշ օլըղընը պէհեան էյլէմիշ տիր։

Բէհսը մահքէմէ՝ Յակոբ էֆէնտինին սահիհէն իչպու իֆատաթտա պուլունտըղընը սիւալ իթտիքատ, էֆէնտիի մումանիլէյհին էվվէթ ճէվապը իւզրինէ, հէյէթը մահքէմէ արթըզ շահիտլէրէ իհթիյաճ օլմատըղընը պէյանէ միւլազքէրէ օտասընա չէքիլմիշ, վէ եարմ սաաթ սօնրա մահքէմէյէ ավտէթլէ բէհս՝ իճրան մէմուրիյէթ իթմէքտէ օլան պիր հիւքիմէթ մէմուրը հագգընտա իթթալէի լիսան իթմէք թէօհմէթիլէ Յակոբ էֆէնտիյի պիր այ մահպուսիյէթէ հիւքմ իտէն իլամը գրաաթ իթտիքտէ, Յակոբ էֆէնտի օ հալտէ թէմիզը տավա կյէյէճէկինի մահքէմէյէ պէեան իթմիշ տիր։

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄ

Սըրպէսթան խթիգրաղը թահվիլաթընը 8ինճի գուրասը յունվ. 2/14տէ գուրասը քէշլտէ օլունարագ, ամթիտէքի նիւմէրօլարը հավի օլան թահվիլաթըն գանտրգլարը բաղպէթիու էհալիյէ իլան օլունուր։

Մէրէ	Նէ-ֆէր	Գաղանճ
3614	21	100000 Ֆր.
3614	2	500
3614	39	500
4181	7	1000
4181	18	500
4610	2	500
4610	21	10000
4610	22	4000
4610	34	500
4610	40	1000

Պալատէքի թահվիլաթի համիլէրի՝ գաղանըլան մէպալիղի ալմագ իւզրէ Գալաթատա Գօմիսիոն խանընտա 18 նիւմէրօլը մուդաղայա միւրաճաաթէ տավէթ օլունուրլար։ Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹՕ

Գալաթա 13/25 յունվ. 83

ՍԱՐՍԱՖԻՅԷ

ԷՎԼՕՐԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լ. օնտրա 25 Ցունվ.

Ինկիլ. էհամը Ինկ. Լիր.	102- 1/4
Օսմ. էհամը աչըլար	11- 5/16
» » գաբանտը	11- 3/8
Իսթիգրաղ 65	13- 1/4
» 69	12- 1/4
» 71	71- 3/4
» 72	22- 3/4
» 73	11- 1/8
Օսմանլը Պանգասը	17- 7/8
Բուսիա իսթիգրաղը	82- 1/8
Մըսըր տուլ. մութա հըրէ	70- 7/8
» իսթիսալը	93-
Տարիա Սանիէ (Մըսըր)	71-
Ռօշիլա իսթիգրաղը (Մըսըր)	93-
Մահարիսթ. էհամը 1877	99-
Գամպիս Բարիզ 3 այ վատէ	-

—

Բարիզ 25 Ցունվ.

Ֆրանս. էհմ. 3 % Ֆր.	77-35
» » % 5	114-15
Օսմ. էհամը աչըլար	11-30
» » գաբանտը	11-32 1/2
Իսթիգրաղ 65 Ֆր.	64-
» 69	59-
» 73	53-
Բուսիայի չըմէնտըֆէրի	51-25
Օսմ. Պանգասը	691-25
Գրէսի Լիոնէ	550-
Գրէսի Ֆոնսիէ	1201-25
Լիոն ագտիսընը	1480-
Սուէիշ ագտիսընը	2077-50
Բուսիա 5 % 1877	88- 1/2
Իսթալիա էհամը	85-90
Մըսր Ֆոնտ. մութա հրէ	353-75
Մահարիսթան էհամը	-
Եունան 6 % 1879	-
Գամպիս 3 այ վատէ	25-21

—

Վիէննա 25 Ցունվ.

Լոնտրա իւզէրինէ գամպիս	120-55
Բուսիայի չըմէնտըֆէրի	24-20

—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

—

Էհմ. ումմ. տիւն ագշ. գաբ.	12-23
Պու սապահ աչըլըրը	12-23
Մըսըր մութահըրէ. գաբ.	78-10
Պու սապահ աչըլըրը	78-15
Իսթիգր. 63 (մութօն)	71-
» 65	68-50
» 69 (բինար	61-
» 72 (Պօն տիւ Թրէ.)	22-
» 73	56-
Բուսիայի չըմէնտըֆէրի	53-
Ագէյ Ֆայիկի	9-
Բէբօր Ղրշ.	20-
Հէվալէսիզ »	05-

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	5-34
Սթամպոլ պանգասը	3-15
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-04
Թրամվայ	3-15

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղ. Բր.
Պէյաղ մէճիտիյէ Ֆարգը	103-03
Մէթալիք »	101-30
Պէշիք »	103-30
Ալթընըղ »	104-10
Պագըր »	700-
Գայմէ	900-
Ինկիլիզ լիրասը	110-32
Ֆրանսըզ ալթունը	33- 4
Բօզ	90-15
Գրէսից ալթունը	51-15
Գարպօն գայմէսի	9-21

ԻԼԱՆԱԹ

Մահքէմէի թիճարէթ իճրա տաիրէ. սինտէն կէլէն իլան.

Թէպասի տէվլէթը Ալիյէտէն էֆէնտի Ֆանիէլ վէլէտի Եօրկի նամ քիմիանէնին Եունան տէվլէթի թէպասընտան Տիմոթէաճանի-բայէ օլան տույունը մահքիմէսինին թէսվիկէսի իչին վէֆաէն տաինը մէրգումա մէֆրուզ պուլունան Գումգաբուտա Ֆիւլպէնտիհիւսամէտտին մահալլէսինտէ Ֆիւլպէնտի սօգաղընտա քիտին 49 վէ 51 նումէրօլու 2 պապ տիւքքեան իլէ 53 վէ 55 նումէրօլու 2 պապ խանէ՝ թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա մէվգիի միւզայէտէյէ գօնուլաճաղընտան, իչթիրասընա թալիպ օլանլարը վէ տահա գիյատէ մալիմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին մահքէմէի թիճարէթ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

11 քեանունը սանի 98

Քէզա

Անասթաշին Վարնա մուհաֆիզլերինտէն Հասան պէյէ օլան տույունը մահքիմէսինին թէսվիկէսի իչին Շահզատէ պաշընտա պէօյիւք գարագ օվխանէ գարշըսընտա քեանին 100 նիւմէրօլու պիր պապ սեպզեճի տիւքքեանընտա 120 սեհիմ իթիպարը յլա միւթէսարրըֆ օլտուղը 20 սեհիմ հիսսէի չայիասը պունտան մուգատտէմ մէվգիի միւզայէտէյէ գօնուլարագ, Օսմանլը լիրասը 100 ղուրուշ հիսապը յլա 4200 ղուրուշտա թալիպի էօհտէսինտէ գալմըշ, վէ թարիխը իլանտէն իթիպարէն 31 կիւն եանի կէլէճէք շուպաթըն 12ինճի ճումաա էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար եիւզտէ 3 զամմ գապուլ օլունարագ, եէվմ վէ սաաթտան սօնրա արթըգ հէր նէ զամմ վուգու պուլուր իսէ գապուլ օլունմայըպ գալարը գաթիսի վէրիլէրէք թալիպի էօհտէսինէ կէչիրիլմէսի մուգաբրէր պուլունմուշ օլտուղընտան, մէգքիւր հիսսէյէ 100տէ 3 զամմը իլէ թալիպ օլանլարը վէ տահա գիյատէ մալիմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին միւտտէթը մէրգումէ զարֆընտա մահքէմէի թիճարէթ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

11 քեանունը սանի 98

Բէզ

Թարագը խալիլ էֆէնտինին Գարամանճեան կարապետ աղայա օլան տույունը մահքիմէսինին թէսվիկէսի իչին վէֆաէն տաինը մէրգումա մէֆրուզ պուլունան Գումգաբուտա Ֆիւլպէնտիհիւսամէտտին մահալլէսինտէ Ֆիւլպէնտի սօգաղընտա քիտին 49 վէ 51 նումէրօլու 2 պապ տիւքքեան իլէ 53 վէ 55 նումէրօլու 2 պապ խանէ՝ թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա մէվգիի միւզայէտէյէ գօնուլաճաղընտան, իչթիրասընա թալիպ օլանլարը վէ տահա գիյատէ մալիմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին մահքէմէի թիճարէթ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

11 քեանունը սանի 98

ԴԱՆԹԻԲ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻՆ ԹԷՐԹԻՊ ԻԹՏԻՐԼԷՐԻ

ԷԼԻԲՍԻՐ ՖԷՐՐՕ-ՄԱՆԿԱՆԻԳՕ ՊԻՆՊԻՆԱՆ

Գընագընտրն բէք ալա վէ մագպուլ պիր մուալիճէ օլտըղը աքըլպսի հազիգա թարաֆընտան թատիզ օլունմուշ օլմայա, տէմիր իլէ գընագընտան մանպուսթ օլարագ թէրքիպ իտիլէն մանկանէղ թէրթիպի ումում քիմեակիրլերին մաղհարը թագտիր ու թասֆիպի օլմուշ տիր։

Ակըզպա՝ բէֆիլէրինին պիզմի ԷԼԻԲՍԻՐ հազրընտա պէյան իթիքլերի էֆքեարը միւթալաա խոտէքլերի կիպի, «Էլիքսիր Ֆէրրօ-Մանկանիլին՝ Տէբէբէ (կիւճ իլէ հազմ) Գրէօղ Ամէնօրէ Էմէրճէ (գան սիրմէ) Լէսէրլէ, Յիէվէր Թէֆէրթ խասթալգալարընա նիհայէթի սէրէճէ եարար օլտըղը վէ պու խասթալարա շիֆա վէրմիքէն մատտա գուվվէթ տախի վէրմիկինի բէք մահիր պիր քիմեակիր գավիէն պէյան իթմիշ տիր։

Տէրզիթօսը Ինկիլիզ խասթախանէսի տիր։

—

Ա. ԼԱ ԳՕՆՖԻԱՆՍ

Ա. Մ. ՊԻԼԼՕՐԵԱՆ ՎԷ ԳՈՒՄԲ.

Գալաթատա Վօյվոտատա 38 նիւմէրօտա վագը օլուպ պունտան պիր գաչ այ էվվէլ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Բանայնամ Բում քիլիսէսինին թա գարշըսընտա վագը 299 նիւմէրօլը մուղազայա նագլ իթմիշ օլան մաղազատա, Էվրօբանըն հէր նէվ շալապլարը, վէ սաիր միւքիրաթը պուլընտըղը կիպի, պագդալիյէյ տաիր հէր նէվ մէէքիւլաթի վէ սաիրէ մէվճուտ տըր։

Լիմթասի մէգքիւրէ տիկէր մաղազալարա նիսպէթէն հէմ զայէթ նէֆիս վէ հէմ ֆիյաթճատտա տուն օլտըղը կիպի, կէրէք Պէյօղլու վէ կէրէք Սթամպօլ վէ գարիյէլէրտէն վուգու պուլաճագ սըրարըշլար զայէֆ չապուգ վէ մունթազամ սուրէթտէ իճրա իտիլիպ, հէր ճիհէթլէ բաղպէթլու մուշթէրիլէրին խօշնուտ օլմալարընա տրգգաթ օլընճաղը իլան օլունուր։

ՍԹԱՄՊՕԼ

ՊՕՆ ՄԱՐՇԵՍԻ

Շարգ չարշըսը տէրունինտէ 20 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ մաղազալար՝ քեաֆֆէի էշնասընը սաթրպ գաթը ալագա իթմէք իւզրէ պուլունտըղը ճիհէթլէ, ուճուղճա գրշըգ էլպիսէ վէ սաիր մէպուսաթ վէ մէֆրուշաթ էտինմէք իսթէյէնլէրին օրայա միւրաճաաթլերի թագտիրտէ, հէր հալտէ մէմնունն գալաճագլարը վէ պատէլ իչթիրա պահալը օլարընը թէպէյյիւն իտէն մալլէրին հատէսի թագտիրինտէ գապուլ օլունաճաղը իլան օլունուր։

Գագմիր թագըմը

Ֆանէլա էրքէք իչին վէ չօճուգ իչին, վէ արշըն իլէ

Ֆրէնկ կէօմլեքլերի վէ տոն քէթէն

Զօրապ, եաղըգ, գըշըգ, էրքէք, գատըն, վէ չօճուգ իչին

Մէէնտրի, իբէքլի վէ քէթէն

Էլտիվէն, հէր պիր ճընտատան

Շեմմիյէ, իբէքլի գարը վէ էրքէք իչին

Պատտոն

Զօճուգ էլպիսէլերի եաղըգ վէ գըշըգ

Զանթա, պոյուն պապը

Ճապգա չօճուգ իչին

Իբէքլի վէ եինլիլիլ գումաշլար

Ֆիսթանդրգ

Էլպիսէլիք վէ տէօշէմէլիք ֆըրանսըզ պատմալարը

Գաղմիր բօպ տը շամպը

Եինլիլիլ շալ

Թանթէլա Թիւրլիսիսի

Գօնսօլ իւզէրինէ թօհֆիյէլէր

Հավլու թագըմլարը

Տիքիշ թագըմլարը

Պիլէկիք, գօրտոն, եիւզիւք

Թիւրլիս չիչէքլեր

Բարֆիսմերի

Ինվայի օյունճագլար

Ինվայի թօհֆիյէ

Գատէհ, չիչ, թապագ, բաղը թագըմը թիւրլիսիսի

Թաթը թագըմը

Թէբսի պատֆօն թիւրլիսիսի

Մագաս, չագը, թարագ, ֆըրչա վէ պունլարա տայիր էնվայի թիւրլիս հէր պիր ճընս մալէր։

Տ. ԱԼԼԱՀՎԷՐՏԻ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Սթանպօլտս Եէնի ճամի հավլուսընտա Բօթախանէի ամիրէ գարշըսընտա վագը 12 Ն° իլէ միւրագգամ տըր։

Պու տէֆա Էվրօբա ֆապրիգալարընտան տօղրուտան տօղրույա էն ալա ճինս էճզալար եէլսլ իյլէմիշ օլտուղումուզտան, կէրէք օգգա վէ կէրէք չիչէկլերէ պիրինճի ճինսէն սօֆթա վէ գընագընալը Պօրտս վէ Ռուսկա շարապլարը վէ չէլիք չրուպը, վէ քէնտիմիզին բէք տիգգաթլը սուրէթէ հապրլաաբրըմզ Էլէֆէր աբ Բէբ-ին նամ մուալէճէի մուֆիտ պուլունմագտա տըր քի, մէգքիւր մուալէճէ կէրէք մէտ խասթալըգլարընա վէ կէրէք համիլ գատընարա վուգու պուլան իսթիֆրա վէ եիրէք պուլանթըսը կիպի ֆէնայրգարա գարշը բէք թէէսիրլի պիր թերթիպ տիր։ Պու իլաճը պութիւն ազատմիալար թահսին վէ թագտիր իթմէքտէ տիրլեր, Պունարտան մատտա, չօճուգլար իչիւն տախի թաբեօգա, վէ սիւտիւ ուտ, վէ Սլմանեանը Լինվաի ֆախտէլի մատէն ուսլարը թազ օլտուղու հալմէմիսի իչիւն կէթիրէք տիրիմիշ տիր։

ԳԱԼԸԳ ԵԱՂԸ
ՏԷՕԶԻՖՕՍԸ

Ալէքսուսուս պալըգ եաղընընն Նորվէկիա մալի օլմագ իւզրէ էն ալա ճինսէրինտէն կէրէք ֆիչը, կէրէք օգգա վէ կէրէք չիչ իլէ պուլունմագտա վէ դայէթ էհվէն ֆիյաթլէ սաթըլմագտա տըր։

Հէր կիւն սապահ վէ ագշամ Տօղթօր Տաորեան էֆէնտի տախի լաբորատորիպէ օղրամագտա տըր։

Էճզախանէ մէպտի Տօղթօր Ա. վագեան էֆէնտի հէր կիւն սաաթ 7էն 10ա գատար հաղը պուլունարագ միւրաճաաթ իսէն զաթիրը գապուլ իլէ տէճէլ, վէ այրըճա չօճուգ խասթալըգլարընա տախի պագաճագ տըր։ Տօղթօրը միւամալէյէ եաղընը ճուտտա կիւնլերի քէշզալիք սաաթ 7 էն 10ա գատար խայրաթ պագաճագ, վէ թարիխը էճզախանէ մէպտէն տախի բէք ֆագըր օլունարա մէճճանէն մուալէճէյի լազըմ իթա գըլընճաճագ տըր։

ԳԱԼԸԳ ԵԱՂԸ
ՏԷՕԶԻՖՕՍԸ

Ի. ԱՇՄՈՒՆԻ

ԱՌԱՋԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

—

ԵԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ադալարդան ոստոհլարը Բէօբրիւտ

Մ. Տէ.

2 — Պ. Ամա, Հէյդէլի, Պարկագ, Գրենալը

2 15 Բէնթիք, Գարթալ, Պ. Ամա, Հէյդէլի, Պարկագ, Գրենալը

—

Բէօբրիւտէն Ադալար հանկիրի

9 30 Գրենալը, Պարկագ, Հէյդէլի, Պ. Ամա, Գարթալ, Բէնթիք

10 45 Գրենալը, Պարկագ, Հէյդէլի, Պ. Ամա (1)

—

ԲԱՋԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ադալարդան Բէօբրիւտ

2 15 Բէնթիք, Գարթալ, Պ. Ամա, Հէյդէլի, Պարկագ, Գրենալը

9 — Գարթալ, Պ. Ամա, Հէյդէլի, Պարկագ, Գրենալը

—

Բէօբրիւտէն Ադալար

3 30 Գրենալը, Պարկագ, Հէյդէլի, Պ. Ամա, Գարթալ

9 30 Գրենալը, Պարկագ, Հէյդէլի, Պ. Ամա, Գարթալ, Բէնթիք

(1) Ախշամլարը քէօրբիւտէն Ամալար ճանկիրինէ 10 45ատ իճրա օլունան սէֆէր հավա լոսսս վէ Թիրի գար օլտուղը զէման պիր չէրեկ էվվէլ եանի 10 30ատ իճրա օլունաճաղընտան, հավալարը պէօյլէ օլըղը զէման միւթերիլէրին վագը Լիլ վարբա կէրմէլէրի ինթար օլունուր։

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իշիր ղըզմաղբէրէրի էֆրիլըրընա գրիսոսգրէ

ԵԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Բէօբրիւտէն

Մ. Տէ.

3 10 Իզմիտ կիսէն գաբ. Ն°. 2

10 35 Բէնթիկ կիսէն 8

Հայտար Բուլտան

3 50 Բէնթիքտէն կէլէն գաբ. Ն°. 1

11 — Իզմիտէն կելէն 5

—

ԳԱՏԸ ՔԷՕԲ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ		ԲԱՋԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ	
Բէօբրիւտէն	Գոսբրէտէն	Բէօբրիւտէն	Գոսբրէտէն
Մ. Տէ.	Մ. Տէ.	Մ. Տէ.	Մ. Տէ.
2 15	2 15	2 30	2 30
3 —	3 —	3 30	3 30
3 45	3 45	4 30	4 30
4 30	4 30	5 30	5 30
5 30	5 30	6 30	6 30
8 30	8 30	9 —	9 —
9 15	9 15	10 —	10 —
10 —	10 —	11 —	11 —
10 45	10 55	12 (2)	11 45
11 30	11 20	—	—
12 (2)	11 45		
— —	— —		

(2) Քէօրբիւտէն սաաթ 12տէ Գոսբրէտէ օյունէ իճրա օլունան սօն ալ ֆէր չէսիտա լոսսս վէ Թիրի գար օլտըղը զէման պիր չէրեկ էվվէլ եանի սաաթ 11 45 կէչէրէք իճրա օլունաճաղընտան հավալարը պէօյլէ օլըղը զէմանէք միւշթերիլէրին վագը Լիլ կէլմէլէրի ինթար օլունուր։

Քէօրբիւ վէ խակէլէ մէմուրլէրի ադէն պիրիէթ ալուպ պիլէթ եէրինէ բարա ադալարը քիւլէն մէճիս արր, միւթէհամլերի պէր մուհիպը Թալիմաթ չէսիտէն մէսուլ տըր։ Պինանէն ադէյհ վարբարա բարթիպ օլան գէվարին քէօբրիւտէն ադիմէթլերինէ պիրիէթլերինի խակէլէն վէ հինը ավտէթլերինէ Գարը գարիյէսի խակէլէ սինանէն մատտա վարբարը տէրուտինտէ պիրիէթլերինի ադիմարը միւամիրնա արր։

Ադչամլարը քէօրբիւտէն սաաթ 9,30ատա Ամալարա վէ սաաթ 11,15 վէ 12տէ Գոսբրէտէ սինէ հարաքէթ իտէն վարբարա հիրմի պէօյիւք վէ եօլճուլարը իգամ իտէ տէրէճէտ օլան եիւք վէ էյտա գաղալ օլունմայաճագ ադր։

Թէ հիլքէտէն հագէր օյունմագ իչիւն տիւման օլըղը զէման հէր վարբ պուլունարը նօրմատտա թէճագգուֆ իտէ ճէկի կիպի, պարա վէ ֆուրսատա միւնասիպէթիլէ պու սէֆէրլէր իճրա օլունմաղ իտէ, պու պատտէ եօլճուլարը պիր շէյ սէօյլէմէյէ հագլարը օլամայաճագ ադր։

Վ. ԾԱՆՆԻՆԻՆ

ԱՖԻԹԱՊ ՆԱՄ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Սէնէ 1864ատ քիչտա օյունմուշ օլուպ Բէօբրիւ պաշընտա Էմին Լօնինտան Վալիտ Սուլթան խանընրն քէշէսինտէ 1 վէ 2 նումէրօ իլէ մուրագգամ պուլունան մէգքիւր միւթէպէր վէ չէսկրէթշուար էճզախանէսէ հէր նէվի քիմիավի էճզա վէ էսէվվաթը թրպպիսէ վէ մատէն սուլարը վէ Մարինա պաղըզը հիյէրիրին խալիս եաղը վէ էճզախ սաիրէ պուլունուպ, ըէչիթալարա վէ էճզալարրն խալիս վէ թէմիզլիինէ պէղայէթ տրգգաթ օյունուր, վէ դայէթ էհվէն ֆիյաթլա սաթըլմագտա տըր։

Սէնէ 1852ատ քիչտա օյունմուշ օյան մէգքիւր էճզախանէյին տիկէր պիր չիսպէսի ա՝ Պէյօղունտա Տօղրու եօլտա Միսք սօղաղը քէշէսինտէ 84 նումէրօտա սուքքան օյունպ, պու շէրէֆ Վ. Ծաննինին մախտումու Ժ. Ծաննի նամ քիմիակիրին թահքը խարբէսինտէ պուլունմագտա տըր։

Մէգքիւր մահալլէրտէ հէր նէվ մատէն վէ էճզա թահլիլ (անալիզ) օյունուր։

Սէնէ 1864ատ քիչտա օյունան Վ. Ծաննինին «Ամֆիթապ» նամ ումումի էճզա վէ էսէվվաթ սէրզիվիսը՝ պու տէֆա Համիտիյէ ճամատէնտէ Ն. 9 մահալէ նայլ օյունմուշ տըր։ Պու տէրզիվիստա հէր նէվ էճզա վէ էսէվվաթ վէ քիլիկիլի օյֆաթօ պուլունտըղը կիպի, կէրէք սաքէրլէյէ վէ կէրէք միւլէյէ խասթախանէլէրինէ վէ թաշրրտարա զայէթ թէմիզ օլարագ վէ էհվէն ֆիյաթլա թարտան էճզաբտէ էրլիր։

Հալիս Մարինա պաղըզը հիյէր եաղընն սէրզիվիսսս։

Պէյօղունտաքի մունթազամ քիմիախանէ տախի իչպու տէրզիվիսյա նագլ օյունմուշ տըր։

ԱԼՄԱՄԱՍԸՆԱ. ՏԷՑՄԷՋ

Խրրտզլարրն մաղազա վէ էվլերէ կիրիպ կէրէք մալէն վէ կէրէք ճանէն էհալիյի տիւչտրը քէսէր վէ իգտրրապ իթտիքլերի վէ գացարար գրրտրզլարը թարիֆ գապուլ իթմէկ պիր մատտէ օլուպ, անճագ պունուն էօնիւնիւ ալմագ իչիւն պիր նէվի էլէգթրիգ չանը իհտաս օյունմուշ տըր։ Չէօյլէ քի մէգքիւր չընկրրտաագ՝ կէրէք գարոյա վէ կէրէք բէնճէրէ վէ սաիր խրրտզրն կիրէճէկի շիւպհէ խտիկէն մահալլերի վաղ օյունուպ գուրուլրդտա, հէր նէ վագթ գարու վէ եա բէնճէրէրի տօգանլրը վէ եա աչըլրը իսէ, մէգքիւր գարու վէ եա բէնճէրէնին աչըգ գալրրդը միւտտէթ պու էլէգթրիգ չընկրրտաղը գուվվէթլի պիր սէպէ չալընրպգ սահիպը խանէյի ուսանորրրը վէ պէօյլէճէ խրրտզրրն իւմտիտի հէր տէֆա պէօյա չընգաբրը։

Շեմմիյէ գատար էվվէրէ վէ մաղազալարա վաղ վէ ճիզի պիր ֆիյաթլա ֆիւրուխթ օլունան պու էլէգթրիգ չընկրրտաղընտան միւթէպէր միւշթերիլէրիմիզ բէք գիյատէ խօշնուտա, օյուպ տէֆթէյլէ սահիլէրինէ պէեանը թէչէքքիւր վէ մէճմուանիյէթ իթմիշլէր տիր։ Տօղրուտան տօղրույա Բարիզ Պարպէ ֆապրիգատընտան կէթիրթիկիմիզ պու մաղլէր հիմիլմի Քարաֆընտան թագտիր ու թահսին օյունմուշ տըր։ Պունտան գիյատ մալիմաթ ալմագ խթէյէնէր մաղազամըզա միւրաճաաթ իթմէյէ սավէթ օյունուրլար։

Օ Լօնտեան ա՝Օա Պէյօղլու Գալաթա սարայ իթթիսալինտէ Ն. 257։

Խ. ԱՇՄՈՒՆԵԱՆ